

INTERVIEW: Walid, 18 år

DECEMBER 2016

Hvornår startede og stoppede du i FRAK?

Jeg var 14 år da jeg startede i FRAK, det er fire år siden ca. Vi plejede at hænge ud i Bunkeren hvor Mudi arbejdede, og så en dag tog han os med i banken for at lave bankkonto så vi kunne arbejde og tjene penge. Jeg har været med til mange opgaver og jeg har lavet alt muligt. Vi var med til alle mulige festivaler, arrangementer, dele flyers ud, alt muligt. Jeg tror jeg har løst 30-40 opgaver. Jeg sluttede i FRAK for ca 1-1½ års tid siden, jeg var på arbejde med FRAK, hvor vi skulle bygge en informationspæl sammen med en fra et lokalt byggefirma. Jeg gik ikke i skole, fordi jeg manglede læreplads så i to dage var jeg på arbejde. Efter det holdte vi et møde, hvor vi skulle snakke om læreplads. Efter mødet startede jeg i lære som elektriker.

Hvilke typer opgaver har du været med ud til?

Jeg har lavet rigtigt meget forskellige i mange forskellige områder. Roskilde Festival hvor vi skulle samle pant til de hjemløse. Det var rigtig godt vejr den dag, vi fik mad og drikke, og så gjorde vi det for fattige i Danmark. Vi mødte folk fra Jylland og Bornholm som også hjalp til. Det var en lang tur og vi var på arbejde hele dagen. Vi havde kun set Roskilde Festival i tv og aviser, så det var en god oplevelse at se det selv. Man så hvordan folk havde boet, og for nogle af os var det et chok at se hvordan det så ud! Det var en god oplevelse at arbejde med folk vi ellers ikke ville have mødt. og så var de rigtig glade for vi kom og knoklede. De fik en masse friske unge der gav den gas og det blev de glade for.

Jeg har også været til Firkantens Festival, dele flyers ud for alle mulige ting, Images-festivalen på Dronning Louises Bro og festival på den Røde Plads sammen med Cafe Viking. Images-Festivalen var rigtig hyggeligt, der var masser af arbejde til os alle og det var i to uger. Det var fedt det var i kvarteret så skulle man ikke så langt. Det var rigtig fede koncerter, mens man arbejdede, og der var mange mennesker.

Hvordan var det at være på arbejde med FRAK?

Det er hyggeligt at være på arbejde, når man er sammen med andre. Man skaber en rytme og et godt fællesskab. Alle hjælper til men man har det sjovt. Alle hjælper alle, altså hvis jeg er færdig med mit går jeg selv over og hjælper mine kollegaer. Det gør jeg også i Logik nu, og det er rigtigt vigtigt at hjælpe sine kollegaer i et arbejde. Det er federe at være på arbejde med folk fordi man er ligesom et hold, vi hjælpes ad og når man er sammen med andre er man hurtigere og bedre til sit arbejde end hvis man er alene.

Hvad har du fået ud af at være i FRAK?

Man lærer at tage ansvar og klare sig selv. Vi var børn, så det var første gang vi selv tjente penge, som man kunne bruge på det man ville. Man lærte at tjene penge, passe sit arbejde, passe sin økonomi. Første gang man fik løn brugte man det første dag, men så lærte man at sparere op, og bruge sine penge fornuftigt. Jeg har lært at skrive en ansøgning og gå til samtale, lært hvordan man taler til folk. Senere hen kom vi i Eventcrew hvor vi solgte mad til festivaler. Det var på grund af FRAK, at vi vidste hvad der var vigtigt når man arbejdede.

Jeg har lært altid at komme til tiden, løse opgaver på egen hånd, altså jeg prøver selv først og hvis ikke jeg kan finde ud af det så spørger jeg. Før ville jeg hele tiden spørge, hvad skal jeg. Jeg kan bedre formulere mig og er ikke så genert som før. Det at man arbejdede med folk man ikke kender og hele tiden mødte nye folk gør, at jeg nu taler med de fleste af mine kollegaer. Jeg hilser om morgenen på folk, og snakker med dem.

Beskriv FRAK med ét ord

"Arbejdsminded". Når man er færdig i FRAK så kan man arbejde hvor som helst. Man skal ikke læres op eller noget, men man er klar til at passe sit arbejde. Man ved hvad de grundlæggende regler er på en arbejdsplads. Komme til tiden, respektere chefen hjælpe hinanden. Alt det har man lært i FRAK, så man skal bare læres op i sine opgaver og så er man klar. Næsten alt arbejde vil man kunne passe fra første dag fordi man ved, at man bare skal prøve eller spørge om hjælp.

Hvad er du mest stolt af?

Jeg er stolt af jeg kom ud ung og tjente penge. Dengang kunne vi kun gå med aviser og det gad vi ikke. Vi var allesammen flade og ville gerne have lidt ekstra penge. Så det at arbejde i FRAK gjorde, at man ikke lavet knæk eller stjal fordi der næsten altid var arbejde. Jeg er stolt af jeg allerede nu ved så meget om arbejde i forhold til folk jeg kender som endnu ikke har haft et arbejde.

Hvordan vil du forklare overfor en 13-årig, hvad FRAK er?

Jeg vil sige til ham det er det fedeste du kommer til at have i dine teenageår. Du får nye venner, møder nye mennesker, du tjener en masse penge. Det hjælper dig rigtig meget når du bagefter skal have et arbejde. Det hjalp f.eks. mig på arbejde. Det har haft indflydelse på resten af mit liv, jeg fik en læreplads som elektriker, jeg lærte ting jeg ellers aldrig ville have lært, det har hjulpet mig i mit lærlingearbejde fordi jeg ved hvad der skal til for at fastholde mit arbejde. Det har hjulpet mig rigtig meget, så 13-årige skal gøre det så finder de ud af bagefter hvor meget de har fået ud af det. Han vil lære ting og tjene penge han ellers ikke ville og prøve ting, som man lærer meget af.

Hvorfor er FRAKs arbejde vigtig?

Fordi det er med til at gøre en hel masse unge klar til at arbejde fordi vi allesammen er indvandre og vores forældre ved ikke så meget. Så vi er lidt svære at gøre klar fordi vores forældre ikke kan lære os det med at tjene vores egne penge. F.eks. Mads har lært at arbejde fordi han får lommepenge for at gå ud med skraldet. Vi får dem bare, så vi lærer ikke hvordan man selv kan tjene dem. Vores familier bruger ikke tid på at sidde og lære os og forklare os ting, det gør andre familier og derfor er det nemmere for sådan en som Mads at få arbejde. Når vi skal søge job så kan ingen hjælpe os og vi ved ikke hvordan man gør, der har Mads sikkert en mor eller far, der hjælper ham med det. Der ikke nogen som siger til os lad mig lære dig det her eller det her.